av **CECILIA HOLM**

Under vintern och våren har Peter Korn varit i Slottsträdgården för att bygga upp sin visningsträdgård. Foto: Julia Andersson

På de böljande kullarna vid kusten av sjön Sevan i Armenien växer örter och gräs i karg miljö. Foto: Peter Korn

PETER KORN skapar i sten

I Slottsträdgården i Malmö anlägger Peter Korn just nu visningsträdgården ”Torrt och frodigt”. En plantering som visar att det går att få det frodigt på en torr och sandig växtplats. Trädgården invigs i samband med Malmö Garden Show den 31 maj, men redan nu går det att följa hur den växer fram.

En av de bästa kvällarna i mitt liv satt jag och tittade ut över de böljande kullarna vid kusten av sjön Sevan i Armenien. Kvällssolens strålar lekte i stipagräsens fjäderax, och luften var full av örternas dofter.

– Det är den upplevelsen jag vill förmedla i den här trädgården. En förnimmelse av ett av mina favoritlandskap.

För att skapa denna illusion i Slottsträdgården, har Peter Korn lyssnat till den platsen och lånat formspråket därifrån. Den klassiska korsgången med fyra kvadratiska odlingsbäddar ger formen åt växterna. En stiliserad ås. Alla bäddarna lutar inåt, för att besökaren ska kunna sitta i mitten och få känslan av att omges av en stipaäng.

En skiss över Peter Korns visningsträdgård ”Torrt och frodigt”. Illustration: Ruben Andersson

När växter används som de ser ut i naturen, vilda och okammade, utan all välgödslad frodighet, kan den strikta formen bli en hjälp att uppleva och uppskatta växterna.

– Jag skapar inte natur, men jag vill skapa känslan av natur, säger Peter.

STENEN

Naturen är den stora inspirationskällan. Utmaningen är att skapa växtmiljöer och hitta de växter som gillar den miljön. Genom att studera under vilka villkor växterna växer i naturen, skapar Peter Korn sedan sina egna odlingsbäddar för att odla växterna under så snarlika de naturliga växtbetingelserna det går.

I det regntunga Eskilsby söder om Landvetter ligger den egna trädgården, där floran växer för varje år. Varje sten i trädgården – och det är många - har omsorgsfullt placerats ut för hand i bäddar av sand för att skapa mikroklimat som liknar det växterna har i naturen. Peter arbetar alltid för hand.

– Det går oftast snabbare att bara göra det. Det är ofta osmidigt med maskiner som kör sönder och packar.

Efter att i många år ha odlat sin egen trädgård och provat sig fram äger han idag en unik kunskap och odlingserfarenhet som röner respekt i hela odlingsvärlden.

Bäddarna är uppbyggda av grå kalksten från Thorsberg stenhuggeri i Falköping. Foto: Cecilia Holm

Trädgården färdig för plantering. De sittvänliga murarna värms upp av solen och håller värmen länge. Foto: Julia Andersson

SANDEN

Peter Korn förespråkar att odla i sand. Sandbädden bör vara upphöjd och minst 20 centimeter tjock, men gärna 30–40 centimeter. Den väldränerade sandbädden bryter kapillärkraften vilket hindrar avdunstningen och gör att bädden håller fukten. Ovanpå sandbädden lägger Peter Korn ett lager med grövre grus som förbättrar dräneringen och minskar ogräsmängden till det minimala.

Till visningsträdgården har all humus och matjord grävts bort. Den stora platta ytan jämnades av med fall ut mot kanalen. För att materialen inte ska blandas ligger en skiljande markduk. Ovanpå ligger ren sand.

– Fraktionen är viktig. Normalt använder jag 0–8 mm sand, men sanden är olika, så man får känna sig fram. Den får inte vara för fin, då blir den kompakt. Det ska inte gå att baka kaka med den. Här har vi använt 0–4 mm fallsand.

Innan växterna planteras tas all jorden bort från växtens rotsystem. Står de kvar i den goda krukjorden kommer rötterna inte att söka sig utanför den och blir sårbara när det torkar upp. Vintertid blir det tvärtom: då suger torven fukt och plantan kan ruttna. Tjälen kan lyfta plantan med torv ur bädden, som då riskerar att torka ut.

– Det är rötterna man ska odla, säger Peter.

VÄXTERNA

I ”Torrt och Frodigt” möts stäppen och öknen. I uppbyggda fyrkantiga odlingsbäddar växer stenpartiväxter i ett omgivande ängslandskap.

– Detta är ingen botanisk trädgård. Jag använder växter från olika områden i världen som trivs under samma förhållanden.

I trädgården kommer många mindre vanliga växter att växa, men också några vanligare som lavendel och perovskia.

– Men de kommer att se ut som de gör i den karga naturen och inte som i en välgödslad rabatt.

Det negativa med att odla i sand är att det tar tid att få det riktigt frodigt. Växterna etablerar först ett starkt rotsystem innan de börjar växa ovan mark.

– Skynda inte på växterna med kvävegödsling och vattning, det ger obalanserade växter som klarar sig sämre, poängterar Peter.

De här växterna tål torka och vill inte ha en välgödslad rabatt. Bädden är tillräckligt väldränerad om det blir en regnig sommar.

– Den här typen av planteringar är perfekta för offentliga miljöer. Bara sten, sand och ingen humus alls, precis en sådan miljö som ogräset inte trivs i. Väljer man rätt växter har man en lättskött plantering.

Första året sår han in mängder av annueller, som får stå för fägringen medan perennerna ges tid att etablera sig. De kommer att fröså sig själva och återkomma under några år, men när perennerna vuxit sig starka, kommer de att konkurrera ut annuellerna.

– Några tusen lökar och en del annueller kommer att göra trädgården fin redan i år. •

> ”JAG SKAPAR INTE NATUR, MEN JAG VILL SKAPA KÄNSLAN AV NATUR”
>
> **PETER KORN**

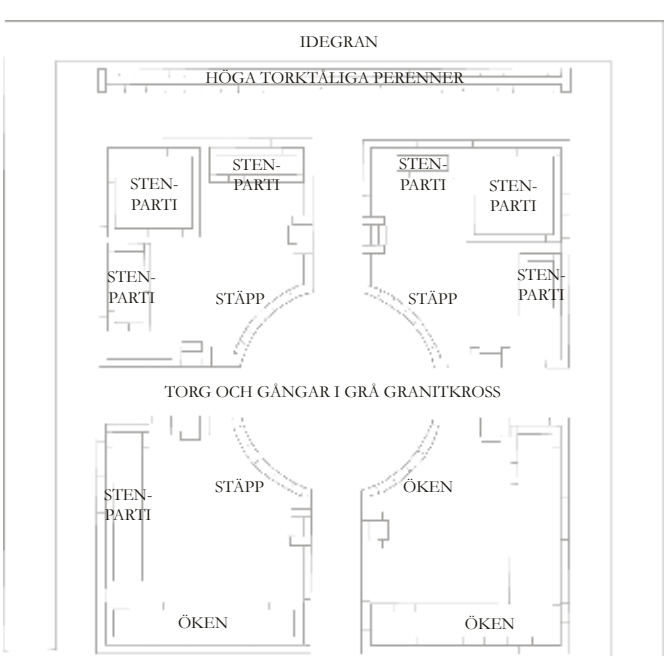

En klassisk korsgång med fyra kvadratiska odlingsbäddar ger form åt växterna. Planritning: Julia Andersson